

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

เทศบาลตำบลหนองปรือ
อำเภอนาทม จังหวัดกาฬสินธุ์

การประเมินความเสี่ยง
ของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต
หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
เทศบาลตำบลหนองปรือ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

---

๑. สถานการณ์การทุจริต

การทุจริตคอร์รัปชัน คือ การใช้อำนาจหรือการใช้อิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่ตนเองมีอยู่เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเอง ญาติ พี่น้อง และพวกพ้อง การทุจริตเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่มีความสลับซับซ้อน ผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนตน โดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลางและความเป็นธรรมจนส่งผลกระทบต่อส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์ขององค์กรหน่วยงาน และสังคมต้องสูญเสียไป เช่น ผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการและความเป็นธรรม

๒. การประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

๒.๑ ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัทหรือผู้บริหาร ซึ่งอาจมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมี ที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่รูปตัวเงิน หรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกให้ดำรงตำแหน่งในหน่วยงาน การพิจารณาอนุมัติ/อนุญาตให้ ญาติพี่น้อง หรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์จากทางราชการโดยมิชอบ

๒.๒ การประเมินความเสี่ยงหมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหาร ปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ Strategic(Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากกิจกรรมทางการดำเนินงานขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์ หรือแผนงาน และนโยบายในการบริหารงาน

๒) ความเสี่ยงด้านการเงิน Financial(Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากความไม่พร้อมในเรื่องงบประมาณการเงินที่ใช้ในการดำเนินการโครงการนั้น ๆ

๓) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน Operational(Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการ ปฏิบัติงานทุกๆ ขั้นตอน โดยครอบคลุมทุกปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ อุปกรณ์ เทคโนโลยี และบุคลากรในการปฏิบัติงาน

๔) ความเสี่ยงด้านกฎ ระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง Compliance(Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ หรือกฎหมาย เหมาะสม หรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

สาเหตุของการเกิดความเสียหาย อาจเกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัย ดังนี้

- ๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของหน่วยงาน ต้น
- ๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือสภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

๒.๓ การประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญอันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ สถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

๓. การประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกัน ของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม มากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้นการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของเทศบาลตำบลหนองปรือ ในครั้งนี้เอาความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบ มาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานอาจเกิดการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมสามารถหนดมาตรการแนวทางการป้องกันยับยั้งการทุจริตหรือปิดโอกาสการทุจริตและเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย การวิเคราะห์ความเสี่ยง ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในการปฏิบัติราชการระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม โดยการวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้

- ๑) การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการขาดความรับผิดชอบเพียงพอ
- ๒) การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในความมีคุณธรรม ความมีจริยธรรม
- ๓) การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดความนิงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล

๔. การดำเนินการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมเทศบาลตำบลหนองปรือ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๔.๑ การพิจารณากระบวนการที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริต หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงิน และมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง
- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสมมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกัน การสร้างอุปสรรค
- กระบวนการที่มีช่องทางเรียกรับ หรือรับผลประโยชน์จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

๔.๒ การพิจารณากระบวนการที่เข้าข่ายมีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริต หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

- การรับ-จ่ายเงิน
- การบันทึกบัญชีรับ-จ่าย / การจัดทำบัญชีทางการเงิน
- การจัดซื้อจัดจ้าง และการจ้างเหมาบริการ
- การกำหนดคุณลักษณะพัสดุ การกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าเสนอราคา
- การควบคุมงานก่อสร้าง
- การตรวจรับพัสดุ
- การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง
- การเบิกจ่ายงบประมาณ
- การคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ

๔.๓ ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

- สูญเสียงบประมาณ
- เสื่อมเสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

**๔.๔ แนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต
ก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม**

๔.๔.๑ การจัดทำประกาศเทศบาลตำบลหนองปรือ เรื่อง นโยบายคุณธรรมและความโปร่งใส
เรื่อง ประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงาน โดยนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลหนองปรือ
ได้แจ้งทุกส่วนราชการรับทราบประกาศและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

๔.๔.๒ จัดทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน

๔.๔.๓ จัดทำโครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง
และการเบิกจ่ายงบประมาณ

๔.๔.๔ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่าง
สม่ำเสมอและต่อเนื่อง

๔.๔.๕ จัดช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ได้แก่เว็บไซต์เทศบาลตำบลหนองปรือ www.nongpruegan.go.th โทรศัพท์/โทรสาร ๐๓๔-
๖๗๔๒๐๐

๕. สรุปผลการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

การประเมินความเสี่ยงด้านการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม เป็นการ
ประเมินระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่างๆ เพื่อหาโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง
ดำเนินการวิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการ

ประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและความรุนแรง ผลกระทบ และระดับความเสี่ยง ทั้ง กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

การประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัว ผลประโยชน์ส่วนรวม ในปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่ามีความเสี่ยงหรือโอกาสที่จะเกิดการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ที่จำเป็นต้องดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง ดังนี้

๕.๑ การเอื้อผลประโยชน์ต่อพวกพ้อง

๕.๒ การเบียดบังทรัพย์สินหรือเวลาของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น

๖.แผนจัดการประเมินความเสี่ยงการทุจริต หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ของเทศบาลตำบลหนองปรือ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ที่	โครงการ/กิจกรรม	ประเด็น/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิดการทุจริต	การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง							มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
						ไม่มี	ต่ำมาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูงมาก	สูงสุด		
๑		การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง	เจ้าหน้าที่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ	-ผู้บังคับขาดการควบคุมอย่างใกล้ชิดและขาดการควบคุม	-กฎหมายระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง					/			-ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริต
๒		การเบียดบังทรัพย์สินหรือเวลาราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น	เจ้าหน้าที่ใช้ทรัพย์สินของทางราชการเช่น น้ำ ไฟฟ้า วัสดุสำนักงานรถยนต์	-ผู้บังคับขาดการควบคุมอย่างใกล้ชิดและขาดการควบคุม	-กฎหมายระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง					/			-ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริต